

BADANIA I WSPÓŁPRACA

**JAK PRZEPROWADZIĆ
DOBRE BADANIE
ANKIETOWE WŚRÓD
MIESZKAŃCÓW?**

Fundacja
PHENO **ORIZON**

FUNDACJA
PHENO HORIZON
INSYTUT WSPIERANIA ROZWOJU

ADRES SIEDZIBY
ul. Piotrkowska 90 III p
90-103 Łódź
fundacja@wspieranierozwoju.org

CZYM JEST ANKIETA?

Ankieta to jedno z najpopularniejszych narzędzi badania opinii mieszkańców. Jednocześnie jedno z najczęściej źle stosowanych. Złe pytania, zbyt duża próba chętnych, brak analizy – to typowe pułapki. Ten poradnik prowadzi krok po kroku przez cały proces: od pytania badawczego do komunikowania wyników.

KROK 1

ZANIM NAPISZESZ PIERWSZE PYTANIE

Określ cel badania: co chcesz wiedzieć i po co? Zdefiniuj grupę docelową: czy badasz wszystkich mieszkańców, rodziców, seniorów, przedsiębiorców? Zastanów się, czy ankieta to najlepsze narzędzie – może wywiady lub grupy fokusowe dadzą głębszą wiedzę? Im wężiej zdefiniowany cel, tym prostsze i skuteczniejsze pytania.

Wskazówka: Zapisz cel badania jednym zdaniem i wróć do niego za każdym razem, gdy piszesz kolejne pytanie. Jeśli pytanie nie służy temu celowi – usuń je.

KROK 2

DOBÓR PRÓBY: ILE ANKIET POTRZEBUJESZ?

W badaniach lokalnych często wystarczy kilkaset ankiet, by uzyskać miarodajne wyniki dla gminy liczącej kilka tysięcy mieszkańców. Ważniejsza niż liczba jest jakość próby: czy reprezentuje różne grupy wiekowe, miejscowości, zawody? Unikaj „ankiety otwartej” gdzie odpowiadają tylko chętni – wyniki będą skrzywione.

Wskazówka: Jeśli nie możesz zapewnić losowego doboru próby, opisz wyraźnie ograniczenia badania w komunikowaniu wyników.

KROK 3

JAK PISAĆ DOBRE PYTANIA?

Używaj prostego języka – bez żargonu urzędowego. Jedno pytanie = jedna kwestia. Unikaj pytań sugestywnych (np. „Czy zgadzasz się, że nowy park jest potrzebny?”). Oferuj neutralne opcje (np. „trudno powiedzieć”). Nie zmuszaj do odpowiedzi na każde pytanie. Ogranicz ankietę do 10–15 pytań – dłuższe są porzucane w połowie.

Wskazówka: Przetestuj ankietę na 5 osobach spoza urzędu. Jeśli mają wątpliwości co do znaczenia pytania – przepisz je.

KROK 4

DYSTRYBUCJA ANKIETY

Łącz kanały: ankieta online (Google Forms, ankieta.pl), wersja papierowa w urzędzie i bibliotece, dystrybucja przez sołtysów i szkoły, QR kod na plakatach, link w mediach społecznościowych gminy. Każdy kanał dociera do innej grupy – sam formularz online wyklucza starszych mieszkańców.

Wskazówka: Wyznacz konkretny termin zbierania danych i dotrzyмай go. Nie przedłużaj w nieskończoność – to sygnał, że wyniki Cię nie interesują.

KROK 5

ANALIZA I INTERPRETACJA WYNIKÓW

Prezentuj procenty, ale podawaj też liczby bezwzględne ($n=$). Szukaj różnic między grupami: czy seniorzy oceniają coś inaczej niż młodzi?

Nie nadinterpretuj – różnica 3% to zwykle błąd statystyczny, nie prawdziwa różnica. Opisz ograniczenia badania.

Wskazówka: Excel wystarczy do podstawowej analizy. Tabele krzyżowe (crosstabs) pozwalają porównać odpowiedzi różnych grup. Nie potrzebujesz skomplikowanego oprogramowania.

KROK 6

KOMUNIKOWANIE WYNIKÓW

Poinformuj mieszkańców o wynikach – skrót na stronie gminy, social media, tablica ogłoszeń. Powiedz, co zamierzasz zrobić z wynikami.

Udostępnij pełny raport. Nawet jeśli wyniki są nieoczekiwane lub nieprzyjemne – transparentność buduje zaufanie.

Wskazówka: Unikaj „chowania” wyników badań, które wyszły inaczej niż oczekiwano. Mieszkańcy to zauważają i tracą motywację do udziału w kolejnych badaniach.